

بررسی تفاوت بقاء ۴ ساله در بیماران مبتلا به سرطان روده بزرگ ارثی و غیر ارثی

مهدی منتظر حقیقی^۱، محسن واحدی^۲، سیدرضا محبی^۳، محمدامین پورحسینقلی^۴،
سیدرضا فاطمی^۵، محمدرضا زالی^۶

^۱ دانشجوی دکتری ژنتیک مولکولی، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، بیمارستان طالقانی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
^۲ دانشجوی دکتری آمار زیستی، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، بیمارستان طالقانی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
^۳ پژوهشگر، دکترای ویروس شناسی، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، بیمارستان طالقانی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
^۴ پژوهشگر، دکترای آمار زیستی، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، بیمارستان طالقانی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
^۵ استاد یار، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، بیمارستان طالقانی
^۶ استاد، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، سرپرست مرکز تحقیقات گوارش و کبد، بیمارستان طالقانی

چکیده

سابقه و هدف: سرطان روده بزرگ سومین سرطان شایع دنیا و دومین علت مرگ در بین سرطان‌ها است. بروز این سرطان در دهه‌های اخیر روند رو به رشدی در جامعه ما داشته است. هدف از انجام این مطالعه، بررسی و مقایسه میزان بقاء ۴ ساله در بیماران مبتلا به سرطان روده بزرگ ارثی و غیر ارثی بود.

روش بررسی: در مطالعه توصیفی-تحلیلی حاضر، ۱۲۱ نفر شامل ۶۱ بیمار مبتلا به سرطان روده بزرگ غیر ارثی و ۶۰ بیمار مبتلا به نوع ارثی آن (HNPCC) که طی سال‌های ۱۳۸۷-۱۳۸۳ به مرکز تحقیقات گوارش و کبد بیمارستان طالقانی تهران مراجعه کرده بودند، بررسی شدند. تحلیل آماری داده‌ها با استفاده از روش کاپلان مایر برآورد شد و با آزمون Log rank مقایسه شد. آنالیز چندمتغیری به منظور تعیین مهم‌ترین عوامل موثر بر پیش‌آگهی بیماران با استفاده از آنالیز مدل کاکس صورت گرفت.

یافته‌ها: بقاء ۴ ساله بین دو گروه غیر ارثی و ارثی دارای اختلاف معنی‌داری بود، به این ترتیب که میزان بقاء در افراد مبتلا به نوع ارثی ۸۲/۵ درصد بود و در گروه اسپورادیک ۵۶/۴ درصد ($p=0/044$) محاسبه شد. سن تشخیص در بیماران مبتلا به سرطان غیر ارثی بیشتر از نوع ارثی بود. نسبت خطر برای اسپورادیک‌ها در مقایسه با HNPCC برای محل تومور ۲/۹۳ ($95\%CI=1/06-8/11$) محاسبه شد ($p=0/038$).

نتیجه‌گیری: یافته‌های این مطالعه، نتایج حاصل از مطالعات قبلی را تایید می‌کند. این مطالعه نشان داد که میزان بقاء در افراد مبتلا به سرطان ارثی روده بزرگ بیشتر از مبتلایان به نوع اسپورادیک است.

واژگان کلیدی: بقاء، سرطان روده بزرگ ارثی، سرطان روده بزرگ غیر ارثی (HNPCC)، مدل کاکس.

مقدمه

۱۴۶ مورد جدید از این سرطان تشخیص داده می‌شوند. شیوع این سرطان در ایران کمتر از کشورهای غربی است (۱). در ایران سالانه ۵۰۰۰ مورد جدید (۷ در ۱۰۰۰۰) گزارش می‌شود. بر اساس آمار منتشر شده توسط وزارت بهداشت ایران در سال ۱۳۸۴، سالانه ۱۱۳۰ نفر شامل ۴۵۰ زن و ۶۸۰ مرد به علت این سرطان فوت می‌کنند (۲).

سرطان روده بزرگ دومین عامل مرگ‌های ناشی از سرطان بعد از سرطان ریه در آمریکا می‌باشد. هر ساله حدود ۳۰۰

آدرس نویسنده مسئول: تهران، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، مهدی منتظر حقیقی (email: mah_haghighi@hotmail.com)

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۸/۳/۲۰

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۸/۷/۳۰